

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Et ascendit super Cherubim & uolauit. Volauit super pennas uentorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

ut pacificet, Contraria enim sunt opera iustificationis omni sensui humano, qui sese humiliari & in nihilum redigi, per uirtutem legis non sustinet, qui non capit quod bene secum agatur, putat enim sese consumi, cum reuera orantur, sicut Lucifer, & dispergatur ut congregetur, euellatur ut plantetur, sicut ergo opus est in ista caligine, sicut Iob. ij. Viro cuius abscondita est uia & circūdit eum deus tenebris Hiere. x. Scio Domine, quia non est hominis uia eius, corripere me in iudicio & non in furore &c.

Et ascendit super Cherubim & uolauit.

Volauit super pennas uentorum.

De hoc nihil legitur in historia, nisi illud tangat, quod Exo. xxv. præcipitur Mosi, ut inspicat & omnia faciat, secundum exemplar quod ei monstratum est in monte, inter quæ erant & Cherubim ex auro productiles, in quorum medio propitiatorium, unde loqueretur dominus ad Moysen, sicut ibidem dicitur, quo simul propheta, præ ubertate uoluptatis, etiam mysteria tabernaculi copulat, cum mysterijs montis Sinai. Incredibile est enim, quod copiose colludant scripturarum, in libertate & gaudio spiritus homo uersatur, nihil enim tunc non nouit, nihil non audeat, omnia potest, quia unctio præfens docet eum. Vnus autem scripturæ postea inualuit, ut deum appellaret, sedentem super Cherubim, ut psal. xcvij. Dominus regnauit, irascantur populi, qui sedes super Cherubim, moueatur terra. Et. lxxix. Qui sedes super Cherubim manifestare, coram Ephraim, Benjamin & Manasse (id est, super arcam, quæ erat ad occidentem, in quod tres illæ tribus locabantur) excita potentiam tuam.

Scripturæ mysteria colludunt.

Voluit enim dominus & ab initio semper id curauit, ut esset aliquod monumentum & signum memoriale externum, quo alligaret fidem credentium in se, ne abducerentur uarijs & peregrinis seruatoribus in spontaneas religiones seu potius idolatrias. Sic Gene. xxij. Mons Moria appellatur, id est, dominus uidebitur, quod illic respexerit ad oblationem Abraham. Et. xxxv. præcipitur Iacobi, ut altare faciat deo, qui ei apparuerat in Bethel. Hinc Moyses præcepit, ne locum, nisi quem dominus elegerit, sibi erigerent pro cultu dei, quod tamen, excelsis & lucis postea erectis, sæpius transgressi sunt. Ita & tabernaculum fœderis, propitiatorium, Cherubim, pro loco eis dedit, in quo eum inuenirent & inuocarent, quæ omnia in Christum figurata sunt.

Externum si dei memoriale.

Nos enim nunc locum non habemus, non tamen sine signis & monumentis sumus, ut sunt Baptismus & Missa, sed nec ipsa ulli sunt loco affixa, Christus enim nunc ubique regnat, & ubilibet licet baptisari, prædicare & sacro pane uesci, quare nostrum propitiatorium, noster Cherub, in abscondito sunt, & mysterio uerbi fidei tantum comprehendere possunt, Christus est propitiatorium, ut Ro. ij. docet Paulus, Quæ proposuit deus, propitiatorium in sanguine eius, in quo inhabitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter. Et deus erat in Christo mundum reconcilians sibi. Duo Cherubim cum alis suis sese superne contingebant, & propitiatorium operientibus, in propitiatorium mutuis uultibus prospicientes. Duo sunt testamenta, quorum alterum est uerbum legis, alterum uerbum gratiæ, quæ inter sese etiam aduersa uidentur, dum lex auget peccatum, gratia tollit, tamen in Christo conueniunt, quia quod erat impossibile legi, deus mittens filium suum, damnauit peccatum de peccato, ut iustificatio legis impleretur in nobis.

Hoc uolunt

Hic dicitur etiam, qui dicitur, Cherub significare multitudinē seu plenitudinē *Cherub.*
 scilicet, quod ministeriū utriusque uerbi, legis scilicet & pmissionis seu gratiæ,
 fuit in dicitur, omnia doceat. Equitat ergo seu uehitur dñs sup Cherubim in
 fidei & ueritate, quando per fidem in nobis regnat, quæ ministerio utriusque
 nobis parat. Nā quod noster, ascendit super Cherubim, hebraus apti-
 ditur, uehitur seu equitat, ut uitale regnū fidei in nobis exprimat. Nō ergo
 dicitur, uehitur seu equitat, sed ubi ubi uerbū fidei fuerit, ibi sup Che-
 rubim sedet dñs per Christum & regnat in nobis. Vnde & in figura illud ser-
 uatum est, quod super propitiatorū & cherubim, nihil erat positum, quod uideret,
 sed sola fide, credebatur illic sedere deus, & inde (inquit) loquar ad te: Ita no-
 bis non nisi fide creditur, deus in Christo habitare, quod credimus testimonio
 Cherubim utriusque testamenti, nec licet nobis undeliber expectare uerbū dei,
 nisi ex isto propitiatorio Christo.

Idem uidetur per Tautologiam dici, Volauit super pennas uentorum seu
 spirituum. De spiritali enim uento loquitur, quod est ipsum uerbū spiritus, le-
 gem interpretans & gratiā demonstrans. Hoc enim uerbū, sicut uentus uelo
 citate uenit, spiras ubi uult, uocemque eius audis, & nescis unde ueniat aut quo
 uadat. Pennæ autē horū uentorū, ipsa sunt uerba uocalia, in quibus uolant spi-
 ritus istius. Nā & gentes, suū Mercurium, quo uolūt significari sermonem diuini, *Mercurius.*
 nā, fingūt esse alas pedibus, Adeo naturaliter inista est humanæ menti, alle-
 gonæ affectio. Volat ergo super pennas uentorū, id est, ministerio uerbi uoca-
 lis, quo fides docetur, uolat super nos, ut ubi sit uerbum uocale, spiritu fidei ap-
 prehensum, ibi sine dubio, dominus est & uolat super eos.

Volare autē dicitur, cū Cherubim ex auro producti non uolarēt, quia uidit, *uolatus uerbi*
 alas nō frustra Cherubim apponi in lege, cum alæ ad uolandum datæ sint, in-
 tellexit significari futurū, quendā uolatu uerbi per totū orbem terrarū, qui est *bi dei.*
 ipsum ministeriū uerbi, & sup hūc uolatu, sup has pennas uolaturū, & ubique
 uerbo suo presentē futurū dñm, sicut Marcus ult. dicit, Dño cooperāte & ser-
 monē confirmate sequētibz signis. Quare uolatus iste mihi uelocitatē uerbi
 per orbē significat, sicut & psal. cxlvij. dicit. Velociter currit sermo eius. Non
 solū autē hoc uerumētiā, ut neque uerbi, nec cooperātis dñi quietē in Ecclesia si-
 gnificet; Nō enim cessandum est unquam a uerbo, sed semper in usu, motu, uola-
 tu esse debet, ut dominus ipse semper uolare, mouereque in nobis fidem possit,
 qui & si omnia per se possit, nō tamen nisi ministerio uerbi facere statuit, ut si
 dei locus sit & nostræ infirmitati consulatur, quæ ferre non potest diuina, nisi
 uerbo in uolura, quo uelut in utero suo nos portat, ut Isa. xlvi. dicit.

Quare non spernendum est, quod uolandi uerbum geminauit, ut nos eru-
 dieret, spiritū domini non ferri super aquas populorū, nec presentē numine re-
 gere, nisi eos, qui uerbo catechizantur, ut destrueret præsumptio humanæ uir-
 tutis, & liberi arbitrii, commendareturque gratia & humanitas saluatoris nostri
 dei, in eos, qui audiunt uerbum dei & custodiunt illud, sic & Deutero. xxxij.
 scribitur. Dominus uolasse super populū Iacob, sicut aquila prouocās ad uo-
 landum pullos suos & super eos uolitans. Si quis autem uolatum super pen-
 nas uentorū petere uolet, ex historia montis Sinai, non magnopere cōtendo,
 potest forte dici, dominum quando in montem descendit, super pennas uen-
 ti uolasse, non enim monte ceu sustentaculo usus est, cum in aere potius sub-
 stitisse dicendus sit, ut qui non portat ab ullo, sed portat ipse omnia uerbo uir-
 tutis suæ, quod eo uolatu significatum sit.

Et posuit